

Naročnina se plačuje v naprej in stane mesečno din. 1.50; polletno din. 8.— in letno din. 15.—; v inozemstvo dvojno. — Vse pošiljatvenaslovlisti „Sedanjost“. Nezaprte reklamacije poštnine proste. — Izhaja vsak četrtek z nedeljskim datumom v Novem mestu.

SEDANJOST

Oglasi: $\frac{1}{2}$ strani din. 250.—, $\frac{1}{4}$ in $\frac{1}{8}$ sorazmerno; manjši: mm 40 par; trivrstični in ob-smrtnice 35 par; poslana, reklamne notice itd. v besedilu mm din. 1.—. Koristonosna društvena priobčila 30% popusta. Pri večkrat oglaševanju znaten popust.

Reka.

Pod vtisom krvavih dogodkov na Reki nam nehote stopa pred oči ves potek mirovnih pogajanj, delovanje Jugoslovanskega odbora, srbsko-italijanskega društva, Črnogorskega komiteja, rimskega kongresa, diplomatskih akcij, itd. Predaleč bi nas zavelo razkrojiti vse razvojne točke, označiti njihovo vrednost in jo pretvoriti v suboparne številke. Potegnimo torej le v duhu črto izpod vsega tega in ugotovimo predvsem, da končna vsota ni rezultat boja med pravico in krivico, med voljo in željo. Tisti, ki so ta boj za svoj namen z uspehom vodili so imeli v reškem vprašanju zavite povsem druge cilje. Kdor je zadnjih sedem let zasledoval dogodke in motril posamezne kretnje in odmeve političnega tzv. Resonanzboden-a, ne potrebuje nobenega „hromega rogatca, da mu odkriva strehe“ v zakulisne spletke. Sicer pa so na dlani jasni in tipljivi dokazi za vsakogar, razen za onega, ki „išče pipo, pa jo drži v zobeh“.

Zdi se skoraj neverjetno, kljub temu pa je zgodovinska resnica, da je Reka bila predmet, za katerega se noben diplomat ni pulil. Pašič, kot predsednik naše mirovne delegacije, Reke sicer ni privoščil Italiji, še manj pa Jugoslaviji, vendar pa je hotel imeti s tem pristaniščem v rokah sredstvo proti Italiji. Italija pa, zavedajoč se pomena Reke v jugoslovanskih rokah, je storila vse, da do tega ne pride, dočim bi to pristanišče v njenih rokah skoprnelo kot vrabče med ujedami. Vladna „Politika“ je to nedavno tudi priznala v komentarju spomenice Hrvatskega bloka, češ, da se belgrajska vlada z ozirom na to spomenico ne more ogrevati za obrambo hrvatske (!) Reke. Za tem grmom torej tiči zajec. Reško pristanišče bi predvsem služilo gospodarskemu razvoju Hrvatske in Slovenije in seveda tudi državnim interesom, dočim je Srbija kot pokrajina vezana še vedno na Solun, ki pa ni v okviru naše države. Cilj srbske politike je sv. Ivan Meduvanski ali vsaj Skader, ki bi s poglobljenem struge reke Bojane in skaderskega jezera kot pristanišče v zvezi z jadransko železnico odločno vplival na trajno hegemonijo srbskega plemena v naši državi. V to pa naj služijo davki tudi slovenskih in hrvatskih davkoplačevalcev. Čemu torej — po miselnosti belgrajske porodice — stvarjati ovire hegemoniji Srbije z reškim pristaniščem, kjer bi Hrvatje in Slovenci mogli imeti že po narodi same stvari in zemljepisnega položaja krepko gospodarsko in posredno tudi politično oporno točko? Dvoboj Pašič-Radovič v parlamentu je nedavno pokazal upravičenost teh naših dvomov v poštenost pravičnega zastopanja celokupnih državnih interesov. Pašič je očital Radoviču, češ, da je on — kot Črnogorec — izdal Skader s tem, da je v Parizu petegnil z dr. Trumbičem.

G. Gottardi, predsednik italijanske avtonomistične demokratiške stranke na Reki, ki je z velikim trudom dosegel pristop na

mirovno konferenco v Parizu, je našemu uredniku, s katerim je večkrat občeval, izjavil, da je Pašiču bilo treba samo z mezincom migniti in mi bi imeli Reko. G. Gottardiju je Italija nudila 900.000 frankov, ako opusti vsako nadaljno akcijo v reškem vprašanju. Od naše vlade ni zahteval nikakršnih materijelnih sredstev, temveč samo diplomatsko podporo in zagotovilo, da bo Reka imela v okviru Jugoslavije svojo avtonomijo. Toda, kaj se je zgodilo? V našem zunanjem ministrstvu so g. Gottardiju pokazali končno — vrata.

Tako je prišlo do reške državnice.

Ko je naša oborožena akcija v Albaniji doživela strahovito blamažo, ki je bila končno le posledica cele vrste sramot za državo, ki jih je nam pripravil Spalajkovič v Zvezi narodov, in ko je Anglija odločno posegla vmes, Pašiču, ki je pustil dotlej Italijo zaradi neizvršitve rapalske pogodbe popolnoma na miru, ni ostalo drugo kot slutiti reške dogodke ob nastopu proti Radoviču in posredno proti dr. Trumbiču zaradi — Skadra. Dr. Ninčič je v svojem odgovoru v parlamentu zaradi fašistovskega državnega udarca na Reki, priznal, da je naša vlada bila obveščena že štirnajst prej, da se tam kaj nekaj pripravljalo. Toda vlada ni ničesar storila proti temu „nekaj“, ampak je s prekrizanimi rokami čakala — fait accompli (izvršeno dejstvo). „Balkan“ sedaj poziva vlado, naj okupira Skader v zameno za — Reko. Značilno, kaj-ne!

Težko se je ubraniti vtisa, da je — z ozirom na pasivnost službene Italije v reških dogodkih — nastopil v notranji politiki enak položaj, kakršnega smo imeli takrat, ko je srbski kapetan s četo vojakov ustavil 1918. l. prodiranje italijanske vojske proti Ljubljani. Slovenski in hrvatski politiki takrat niso poznali balkanskih metod in se pustili brezpogojno vjeti v nastavljen zanjko 1. decembra 1918. Kdo nam je porok, da tudi to-pot ne rešuje Italija naš notranje-politični problem?

To vprašanje se nam vsiljuje tembolj, če premišljujemo na kak način in kdaj so začela pogajanja naše vlade z reško vlado zaradi trgovinske pogodbe, kar se smatra za neposreden povod fašistovskemu državnemu udarcu na Reki.

Vlada se brani ustanoviti parlamentaren odbor za zunanje zadeve. Že ve zakaj. Žal, da je med Slovenci še mnogo takih, ki se ne zavedajo svojih državljskih pravic in sebe ponižujejo na stopnjo živine, s katero barantajo brezvestni spekulant in izdajalci.

Italija in Balkan.

Parizki „Temps“ (izgov. Tan) prinaša pod tem naslovom članek, ki zasluhuje našo pozornost. Priobčujemo glavne misli iz tega članka:

„Ali ni Bolgarija sedaj dovolj razore-

žena, oslABLJENA in Slovani dovolj odtisnjeni od Egejskega morja, da je London odslej popolnoma varen napram vsem nevarnostim? Italijanska politika — zdi se — pa dela z druge strani slab račun. Ako bo Bolgarija nadaljevala s politiko prijateljstva napram Belgradu, je to vsekakor v duhu sedanjega položaja. Odršana od morja, brez neposredne zveze s Carigradom, ki je bil največji odjemalec njenih pridelkov, preobljudena zaradi dotoka več kot 200.000 pribežnikov, ki žive po večini na državne stroške, brez vojske za obrambo svojih meja, Bolgarija je v takem položaju, da jo more rešiti edino naslonitev na svoje zapadne brate (Jugoslovane). Če se torej odvzame Bolgariji vsaka možnost obstoja, ona je prisiljena vstopiti v območje Jugoslavije. To bo končni rezultat angleške in italijanske politike na bližnjem Istoku, če še nadalje ostane zaprt izhod Bolgarije na morje in če Tracija ne dobi avtonomije. Te resnice Italija v lastnem interesu ne sme pozabiti. Prej, ko se končno odloči k rešitvi, ki bi mogla izzvati njenim žejam nasproten rezultat, Italija naj torej dobro premisli balkanski problem“.

K temu je treba nekoliko pojasnila. Članek je tudi s stališča notranje politike zelo značilen. Francija je zaradi Turčije naklonjena avtonomiji Trancije proti Grčiji. Turčija zahteva obenem avtonomijo Makedonije, kar pa Francozom ne gre v račun. Francija ima v Srbiji dobrega zaveznika. Francoski glasniki v naši državi naravnost ščujuje belgrajsko vlado na nepopustljivost napram Hrvatom in Slovencem, samo zato, da se obdrži centralizem, ki zagotavlja framazonski bolgrajski porodici, vezani na francosko politiko, neomejen in trajen vpliv na državno politiko. Zato „Temps“ poziva Italijo naj pridobi Bolgare zase proti zedinjenju z Jugoslavijo, ker bi sicer prišlo do ravnopravnosti plemen in pokrajin v naši državi, ki jo Francozi in njihovi belgrajski zavezniki smatrajo za kolonijo izkoriščanja. Italija, kakor vidimo, se temu ne samo ne izogiblje, temveč je določila 4000 lir mesečno za vzdrževanje 6 bolgarskih dijakov na rimskem vseučilišču in v Sofiji se v zadnjem času množe obiski italijanskih politikov. Z druge strani pa je že Bonomi izjavil odkrito da je Italija prijateljica Srbov, ne pa Slovencev in Hrvatov.

Torej v interesu države in naših odtrganih bratov je, da se zdrobi centralizem.

„Jugoslovanska Matica“.

Jugoslovanska Matica, dasi je šele v početku svojega razvoja, šteje danes že 70 podružnic v Sloveniji, 42 v Dalmaciji, 14 na Hrvaškem, 9 v Slavoniji in Sremu, dve v Bosni in Hercegovini in dve v Srbiji. — Tako bo polagoma kos vsem svojim nalogam, da bo prava mati neodrešenih. — To je njej visok cilj in to je poleg dela njeno glavno propagandno sredstvo. Ni člo

veka med nami, ki bi mogel brezčutno prenašati vse obupne vesti, ki prihajajo spričo stalnega in nazaslišanega nasilja v odtrganih krajih k nam. Ni pa tudi zavednega Jugoslovana, ki bi ne znal, da je naša svoboda polovičarska, kadar živi nad 600.000 Slovencev pod tujim jarmom. Končno pa tudi ni rodoljuba, ki ne bi uvidel, da je naša gospodarska bodočnost ogrožena, če nismo gospodarji v lastnih pristaniščih. Vse to so tako jasne, tako razumljive resnice, da ne rabijo prav nobenega posebnega utemeljevanja.

Jugoslovanska Matica podpira naše brate z denarjem, knjigami, kulturnimi sredstvi, instrumenti ter sploh z vsem, kar je v prid našemu narodu. Na ta način je Jugoslovanska Matica dosegla, da so spoznali naši neodrešeni bratje, da smo mi z njimi in da se ne žrtvujejo zaman, če ostanejo zvesti nam. Velik pomen tega moralnega nečinka ne moremo nikdar dovolj naglasiti, kajti ta zavest je predpogoj, da dosežemo popolno ujedinjenje.

Potrebe pa so na odtrganem ozemlju vedno večje in „Jugoslovanska Matica“ jih ne more zmagovati, če jo ne podpre ves narod. — Dne 19. marca je v Mariboru letni občni zbor „Jugoslovanske Matice“. 19. marca mora biti dan Jugoslovanske Matice. Spominjajte se tega dne če se ne morete udeležiti mariborskega občnega zbora Jugoslovanske Matice na ta način, da nabirate člane in zbirate prispevke. — Op. ur. Iz obširnega poslanega nam članka objavljamo zaradi pomanjkanja prostora samo glayne misli.

Kmetijska šola na Grmu.

Ljubljanski socialistični dnevnik „Naprej“ je prinesel z Grma pri Novem mestu dopis, ki ga v sledečem v glavnih obrisih prinašamo:

„Tukajšnja okolica velja za trdnjavo samostojnežev, vendar pa prihajajo tudi pri nas polagoma do zavesti, da jih vodijo samostojneži prav temeljito za nos. Do tega spoznanja jih ni privedla samo vladna poli-

tika samostojnežev v narodni skupščini, temveč tudi „delovanje“ tukajšnjih samostojnih voditeljev. Na državni kmet. šoli na primer smo imeli za ravnatelja inženirja Vedernjaka. Ta samostojni junak je kar čez noč zgubil vsako razsodnost in blatil ugled šole na ta način, da je noč za noč moral bežati pred fanti, ker je hodil vasovat k dekletom, če prav je oženjen in ima otroke. Radi neverjetne spolne strasti je tako zamenjal službo, da so ga morali iz previdnosti premestiti v Maribor. Namesto njega smo dobili novega ravnatelja v osebi vinarskega nadzornika Skalického, ki je v dobrem spominn, ko je bil za časa vojne žitni komisar. Lahkoverni ljudje so zopet pričeli upati, čeprav so se o nepoštenosti samostojnih voditeljev že lahko neštetokrat prepričali. Toda prišli so vnovič iz dežja pod kap. Novi ravnatelj se je začel uveljavljati s tem, da izrablja učence za privatna dela v svoji razkošnji vili, da se poslužuje šolskih dekel za donašanje raznih potrebščin za svoje gospodinjstvo iz mesta, da je odpovedal siromakom, oblagodarjenim z otročiji mleko, da je dal šoli zelenjavo, pa dobil zato pol prašiča. Na kmetijski šoli si je dal na novo urediti ves graščinski trakt prvega nadstropja, kjer je pustil drago poslikati sobane, podove namazati, peči prenarediti itd. Napeljal je tudi električno razsvetljavo v zadnji kotic svojega bodočega stanovanja. Ne bi imeli prav nič proti temu, če ne bi videli, kako malo se briga na drugi strani za šolsko gospodarstvo, da je gluh in slep za popravo in nakup krvavo potrebnega orodja za obdelovanje zemlje, za razbite vozove, za polomljene kozolce itd. Preureditev njegovega bodočega stanovanja, obstoječega iz osmih velikih sob, ne všteti več kabinetov, je že sedaj stala okolo 50.000 kron. Na samostojnih „junakih“ smo v novomeški okolici precej bogati in lahko takoj še enega navedemo. Je to strokovni učitelj Malasek, ki ni imel pred kratkim še nič imetja. Toda vzel je v najem grajščino Srebrniče, s čimer je odškodoval male kmete na Brožu, Drski, Kandiji, Srebrničah, Boričevem, ki so imeli v najemu posamezne parcele in katerim ne odstopi nobene njive

v najem. Opomogel si je s tem, da je kupil od šole po cenah, ki si jih je sam narekoval, prašiče, krave, telice in bika. Izposojeval si je za obdelavo zemljišča šolske vole, potem stroje in ostalo kmetijsko orodje. Samoobsebi je razumljivo, da je veliko tega orodja pokvaril na škodo državne šole, ki ga je za silo popravil tako naprimer kosilni stroj.“

Tako piše „Naprej“. Odgovornost za resničnost teh podatkov prepuščamo njemu. Pristaviti pa moremo dvojno: 1. da smo mi že pred dobrim letom dni dobivali dopise o Vedernjaku in zalezovanju deklet. Bivši ravnatelj ni šel pokoro delat v Maribor pač pa je bil za svoj beg skozi koruzo in druga junaštva povišan v VII. činovni razred: seveda na Grmu ga le ni bilo več mogoče držati in zato so ga premestili v Maribor. Pri oddelku za kmetijstvo se ne šikanirajo agitatorji za samostojneže, pač pa se to dela z drugimi uradniki; pred kratkim sta dva strokovnjaka zapustila službo pri tem oddelku. Sploh bo treba temu uradu, ki odločuje o našem kmetijstvu, posvetiti več pozornosti. Razjasniti se bo moral n. pr. dirindaj na državni žrebčarni, ki traja že celo leto in za katerega se zanima že cela dežela. Dalje bo treba pregledati razne očitke živinozdravnikov proti njihovemu predstojniku; te stvari se deloma obravnavajo pri sodišču, deloma pa še v oddelku, kjer prihajajo živinozdravniki še vedno z novimi stvarmi, izmed katerih bo marsikatera zanimala tudi širšo javnost. Radovedni smo tudi, kaj bo odgovoril vinarski nadzornik Gombač na kritiko njegovega delovanja za časa ljubljanskega velesejma s strani vinarskega in sadjarskega odseka v Mariboru. No in potem pride še veliko prav „luštnih“ stvari. Končno pribijemo še enkrat, da so vsi ti imenovani gospodje: Vedernjak, Skalicky, Malasek itd. najstrastnejši samostojni agitatorji in najboljši kmetijski „prijatelji“ — na shodih.

Dopisi.

Iz Šmarjete: Čutilo se je, da so nam Moletov ate zelo zamerili, ker smo njibo-

Kako glešta сосед Razumnež svojo živino in kako odvrtače od nje boleznj.

(Piše: Fr. D.)

Na sv. Treh kraljev dan zvečer se je zbralo okoli 30 možakarjev in fantov pri Razumnežu, kateri jim je po kratkih vsakdanjih pomenkih takole govoril: „Kmet more dandanes, živeti in še celo kaj nastran djati, ako je delaven, priden, razumen, premišljen, varčen, trezen ter napreden v živinoreji, poljedelstvu, vinogradstvu, sadjarstvu itd., t. j. v kmetijstvu sploh. Marljivost, varčnost in napredovanje v kmetijstvu naj so naše zvezde vodilke, katere nam bodo pripravile z božjo pomočjo boljše prihodnost. Kdor je pa v svojem poslu zanikaren, len, zapravljiv, kdor pohajkuje po krčmah (Kreys dregne pomenljivo Jarca), tisti ne napreduje tisti mogoče miruje, ali kar je še bolj žalostno, tisti gre mogoče glede svojega premoženja rakovo pot, nazadnje propada, dokler mu morebiti ne pride grunt na boben.“

„Saj nas je več, ki smo puidni, varčni, tudi po gostilnah se preveč ne potikamo“, spregovori Berganov Francelj, „toda navzlic

temu ne moremo naprej.“

„Vam manjka kmetijskega znanja, kmetijske izobrazbe“, odvrne govornik. „Vi se premalo brigate za izkušnje naprednih gospodarjev, vi nimate trdne volje za napredek; vi gospodarite, kakor so gospodarili vaši očetje in stari očetje. V starih časih, ko so bili franki majhni, ko je bila obleka in obutev poceni itd., je to šlo, ali danes pri ti veliki draginji to več ne gre. Mi moramo gledati, da izvlečemo čimveč iz zemlje, da dobimo od živine večjih in boljših dohodkov. Razen tega, vi nimate gospodarskih knjig in kmetijskih listov; kdor jih pa ima, jih le malokdaj v roke vzame, površno prečita, ali jih pusti neprečitane v omari. V naprednejših deželah je v tem oziru stvar drugačna. Na Češkem, Nemškem itd. imajo kar v vsaki hiši vsaj po en kmetijski list (2 soseda si naročita dva različna časopisa, pa si jih posojujeta) ter kopico gospodarskih knjig. Tam čitajo ob nedeljah in praznikih in pozimi. Čitajo vsi: gospodar, gospodinja, družina in otroci; po tem se pomenkujejo o tem kar so brali in se tako naobrazujejo v gospodarskih naukih. Kako je pa v tem oziru pri nas? Koliko vas je naročeno na „Kmetovalca“,

ali druge kmetijske liste? Mislim štirje! Ali dva ga le rddkodaj prerežeta, samo dva ga prečitata, včasih tudi le bolj površno. Ne spravi ga pa nobeden, če prav stoji v njem mnogo zlatih kmetijskih resnic, katere bi še tudi kasneje prav prišle. Navadno ga raztrga in zamota vanj košček slanine ali klobasico, ko gre v goro po pijačo. Koliko vas je vpisanih v družbo sv. Mohorja? Niti prav polovica! Koliko vas je, ki ste skrbno in večkrat prebrali poučne in izobraževalne knjige, katere je izdala ta prekornostna družba? Kdor izmed vas ima še vse kmetijske knjige, katere so se tiskale v Mohorjevi tiskarni, n. pr. „Poljedelstvo“, „Umni živinorejec“, „Vrtuar“, „Čebelar“, „Sadjarstvo“, „Gospodarske nauke“ itd. Menda noben! Če je še kje katera, leži menda pozabljena in zaprašena na policah. Vse to je krivo, da ne morete v gospodarstvu naprej, kakor je rekel Bergan. Vam manjka kmetijske vede, ker premalo čitate in ker se premalo zato brigate, kako gospodarijo naprednejši kmetovalci. Berite, skrbno berite, večkrat berite kmetijske knjige, strokovne liste, držite se njih naukov in izkušenj, da se boste povzdignili na večjo stopnjo kmetijske izobrazbe in s tem do večjega blagostanja.

uradnikov in sicer zaradi izsiljevanja davkov, ki so jih potem zadrževali za-se. — Tudi to gre na rovaš sedanjega režima.

Etbin Kristan si je vzel za vzgled Toneta iz Belje. Ni mu dovolj za 60.000 dolarjev delavskih žuljev iz Amerike, ampak hoče tudi on dobiti kakšno graščino, če ne ministrstvo, za izkoriščanje. Dočim je v Sloveniji avtonomist, je v Belgradu najhujši centralist in buržuj. V zakonodajnem odboru pa se je Bin Kristan tako daleč spozabil, da je med govorom poslanca Žebota protestiral proti imenu Slovenci. Žebot mu je odgovoril: „Vi ste morda kaj družega ako nočete biti Slovenec. Kdo mi more braniti, da se imenujem Slovenec! Vi g. Kristan pa lahko greste kamor hočete.“ — No, s tem kraljevskim republikancem bo treba končno pošteno obračunati, kar bodo vsekakor napravili njegovi volilci, potem pa naj gre magari med Indijance.

Narodna Obrana je samo v Zagrebu dobila 592.000 kron za ščuvanje pa batinanje in pobijanje ljudi, ki ne trobijo v vladni rog.

Novosadski „Dunav“ pravi, da je belgrajskim „raubriterjem“ (klativitezom) spomenica isto kakor če bolha vgrizne psa. Treba je napraviti pohod na nje s političnim programom, izza katerega stoje mogočne množice ljudstva. — Tako je, samo moč in sila zmaguje.

Dr. Žerjav je objavil pismo, v katerem polnem obsegu potrjuje kupčijo, sklenjeno na račun slovenskega ljudstva med zastopniki SKS in JDS. — To nam zadostuje in zaslepljenec menda tudi. Sicer pa je že čas, da spregledajo.

Stanje naših vojakov v Osjeku — kakor se nam poroča — je skrajno slabo. Komandant vozaškega eskadrona je neki major Radosavljevič, ki že dva in pol meseca ne pusti nobenega katoličana iz vojašnice, niti k maši jih ne pusti. V nedeljo so pravoslavni prosti, katoličani pa morajo čistiti vozove in konje. Major pa kriči okrog, zmerja z „džukelami“ (psi) in ne pusti nobenega časopisa v vojašnico. Vojake pretepa kdor le more. Naš informator pravi, da so vsi naši vojaki skrajno ogorčeni na samostojneške poslance, ki se še „norče delajo“ iz nastopov naših poslancev za ravnopravnost in odpravo trpinčenja vojakov v vojski. Vojaki rote svoje stariše in znance, če so še pristaši samostojneške stranke, naj tej stranki obrnejo hrbet. — Opozorjamo naše poslance tudi na te slučaje.

Grški židje v Južni Srbiji. Po končani svetovni vojni se je mnogo grških židov preselilo v ozemlje Južne Srbije. Razumljivo je, da se bavijo izključno s trgovino. Moč in ugled teh ljudij sta tako velika, da izgleda, da so oni pravi gospodarji Južne Srbije. Razmnožujejo se kakor uši. Največ jih prihaja iz Soluna. Belgrajsko „Vreme“ pravi, da je dobilo vse trgovsko življenje od Skoplja do zadnjega kotička Makedonije čifutski značaj. — „Vreme“ piše: „Zanimivo je, kako podpirajo naše oblasti ta židovski element, ki izkorišča nevednost makedonskega prebivalstva. Policija, davčna oblast, železniška oblast, vse gre grškemu čifutu na

roke. Domači trgovci, ki se opirajo na svojo tradicionalno solidnost, pa komaj životarijo. Isto je s stanovanji. Dočim se stiskajo družine javnih in državnih uslužbencev po vagonih in morajo biti srečni, če se štirim, petim osebam nakaže kaka smrdljiva in nezdrava lukuja, stanujejo grški „jevreji“ v najlepših, najobsežnejših zgradbah modernega skopljskega predmestja! In tako se pogreža naše dobro ljudstvo v tem kotu države v smrdljivo lužo gospodarske odvisnosti od teh parazitov, ki mu sistematično izsesavajo življenske sokove.“ Ko bi belgrajski porodičarji imeli vsaj nekoliko vesti in ljubezni do trpečega ljudstva, bi lahko mnogo storili za omejevanje židovske nevarnosti. Toda tamkajšnje uradništvo je korupcija že tako zastrupila, da jo solunski židje izkoriščajo na vse mogoče načine. . . .

Delegacija ministristva financ v Ljubljani opozarja, da je do 31. t. m. zadnji rok za žigosanje predvojnih ogrskih posojil. Imetniki nežigosanih obveznic naj sami pripišejo morebitne posledice.

Davkoplačevalci in davčne knjižice. Finančni minister je odgovoril na vprašanje poslanca Stanovnika in tovarišev o uvedbi davčnih knjižic za davčne obveznike v Sloveniji s sledečim pojasnilom. Po § 14. ustave za davčne urade iz l. 1850. morajo davčni uradi potrjevati strankam plačilo davka v davčnih knjižicah, ki so jih dolžni donesti davčni obvezanci sami. Ako uima obveznik knjižice, je dolžnost davčnega urada, da jo na zahtevo stranke izda. Tak in edini je način plačevanja direktnih davkov neposredno pri davčnih uradih. Drugi način plačevanja je, da obveznik plača davke po poštnih položnicah. Razume se, da tudi takrat dobi obveznik potrdilo o izvršenem plačilu od poštnega urada; ko pa obveznik pride v davčni urad, more zahtevati, da se mu izvršeno plačilo vpiše v davčno knjižico. Takí zahtevi mora davčni urad ustreči po obstoječi naredbi iz leta 1910.

Delegacija ministristva financ v Ljubljani objavlja uradno, da se smejo stari živinski potni listi (stočni pasosi) uporabljati poleg onih nove komisije, ki je bila dana v promet dne 1. feb. 1922. samo do 1. aprila 1922.

Ljudska posojilnica v Novem mestu obeta postati v kratkem času važen gospodarski činitelj ne samo v Novem mestu, temveč tudi na Dolenjskem sploh. Njen krepki razmah se je že sedaj pokazal v polni meri. Zato toplo priporočamo ta naš denarni zavod. Uraduje se vsak dan. Vloge in posojila po ugodni obrestni meri!

Širite „Sedanjost“ !!

Dve nočni omarici iz hrastovega lesa, popolnoma novi se prodate. — Kje pove upravništvo „Sedanjosti“.

Gospodarska Zveza

r. z. z. o. z. v Ljubljani

Podružnica v Novem mestu

na novo dospelo: umetna gnojila — superfosfat in apneni dušik, galica, žvepio, najboljša ameriška rafija.

Semena: nemška in domača detelja, pesa in vse vrste trave.

Posebni manufakturni oddelek.

Kmetska Zveza.

Seja K. Z. se je vršila dne 15. februarja pod predsedstvom poslanca Brodarja. Dr. Korosec je izčrpno poročal o političnem položaju in taktiki Jugoslovanskega kluba. Soglasno se je izrekla popolna zaupnica Jugoslovanskemu klubu in vodstvu Slovenske ljudske stranke. Načelstvo Kmetske zveze pozivlja Jugoslovanski klub, da vodi najostrejšo opozicijo proti sedanjemu režimu. — Pri organizacijskem poročilu se je konstatiralo, da nekaj okrajnih Kmetskih zvez ne vrši svojih dolžnosti. Načelstvo J. K. Z. ponovno pozivlja odbore podružnic K. Z., da redno opravljajo mesečne seje in tajništvu poročajo o sklepih. O. K. Z. naj čimprej skličejo občne zbere in izvrše organizacijo v smislu okrožnic. — Seja je pokazala, da naše kmetško gibanje krepko napreduje in da vedno bolj raste prepričanje, da je samo Jugoslovanska kmetška zveza prava organizacija slovenskega kmeta.

Ameriški novičar.

Raznoterosti. Pretekli mesec se je ustanovila „Slovenska-ameriška zveza volilcev okraja Will“, politična nestransarska organizacija v Jolietu. V odboru so J. Zalar, F. Gospodarič, Iv. Zupan, Jan. Pint, Jan. Filak, Ant. Nemanič, Jos. Klepec in Tezak. — Iv. Tezak kandidira za pomožnega supervizorja in Gospodarič za župana. — V Calumetu je bil izvoljen M. Sunič za asesorja.

Poročili so se. V Jolietu Jos. Matkovič iz Čuril pri Metliki s Kat. Kočevar iz Kloštra pri Gradacu; v Milwaukee Jos. Bevšek z Mar. Trinkavs; v Gilbertu Bradač z Omerzovo; v Clevelandu Jos. Želko z Mar. Gustinčič in Gust. Jamšek z Jos. Mužič.

Umrli so. V San Franciscu Mat. Plut iz Krvačjega vrha pri Semiču; v La Salle Anton Mežnaršič; v Clevelandu Leop. Krničnik iz Gorenjske in Franc Pečjak iz žužemberške župnije.

V domovino se je vrnil Franc Vidic iz Mirne peči.

Proda se

3 do 4 tisoč kg sladkega domačega sena. — Kje. pove upravništvo „Sedanjosti“.

Trgovina ALFONS OBLAK
v Novem mestu

priporoča špecerijsko, kolonjalno
in galanterijsko blago.
Točna in solidna postrežba!

Mesečna soba

z opravo in hrano se odda. Kje pove upravništvo t. l.

Tiskarna — Knjigarna
Knjigoveznica
J. Krajec nasl.
Novo mesto
se priporoča.

ELEKTROMOTORJE

za kmetijstvo in obrt

priporoča tvrdka „Industrijsko-električno podjetje inž. TURNŠEK & CO. v LJUBLJANI, Sodna ulica št. 1“ (podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 44 Edison-Seks). Motorji so na zalogi, so prvovrsten fabrikat in se zanje jamči.